

Profesjon i endring

Pasientorganisasjoner uenige om å beskytte psykologtittelen

Øystein Helmikstøl

journalist i Psykologtidsskriftet

Rådet for psykisk helse og Mental Helse vil fortsatt beskytte psykologtittelen. Det vil ikke Mental Helse Ungdom og Landsforeningen for Pårørende innen Psykisk helse.

Rådet for psykisk helse er en frittstående paraplyorganisasjon med 30 medlemsorganisasjoner.

Psykologtidsskriftet har spurt generalsekretær Tove Gundersen om Rådet for psykisk helse vil at tittelen «psykolog» fortsatt skal være en beskyttet tittel, eller om de vil åpne opp for at for eksempel mastere og personer med doktorgrad i psykologi også kan kalles psykologer. Vi har også spurt om de vil skille mellom «psykolog» og «klinisk psykolog».

– Psykologtittelen har i Norge gjort det mulig for pasienter og andre som søker hjelp, å være sikker på at den de møter, har en kompetanse, og at de er innrammet av et lovverk og et tilsynssystem. Det å slutte å ha en slik tydelighet er ikke til det beste for pasienter eller de som søker hjelp. Det skaper usikkerhet og utydelighet, og er det siste vi trenger når vi er i en vanskelig situasjon og trenger hjelp.

Faktum, ifølge Gundersen, er at en oppmykning av tittelbruk vil bety at hvem som helst vil kunne kalle seg psykolog, slik det er mange andre steder i verden.

– Det at det skulle være bra for noen er vanskelig å skjønne.

Mental Helse er med i Rådet for psykisk helse. Også de mener at psykologtittelen bør være beskyttet.

– De som søker hjelp, skal vite hvilken fagkompetanse som ligger til grunn hos behandler

– De som søker hjelp, skal vite hvilken fagkompetanse som ligger til grunn hos behandler. Selv om det finnes forskjellige retninger innenfor psykologien, foregår utdanningsløpet på mer eller mindre samme måte, med vekt på klinisk behandling, skriver generalsekretær Linda Berg-Heggelund i en e-post til Psykologtidsskriftet.

Forskjellen mellom klinisk psykolog og psykolog sier noe om psykologens videreutdanning.

– Noe vi syns er greit, skriver generalsekretæren.

Hun fortsetter:

– For å kalle seg klinisk psykolog må personen gjennomgå en videreutdanning med spesialisering og variert praksis innenfor valgt fordypning. En psykolog har et 6-årig profesjonsstudium.

Personer med mastere og doktorgrad i psykologi har ifølge Mental Helses generalsekretær «en annen grunnplattform som er mer teoretisk og vid, og ikke så individpreget som profesjonsstudiet».

UENIG MED MODERORGANISASJONEN Leder Adrian Tollefsen i Mental Helse Ungdom er positiv til at også mastere i psykologi skal kunne kalle seg psykologer. Foto: MentalHelse.no

Adrian Wilhelm Kjølø Tollefsen er generalsekretær i Mental Helse Ungdom. Han er av en annen oppfatning enn Mental Helse.

Også Mental Helse Ungdom er med i Rådet for psykisk helse, men Tollefsen i Mental Helse Ungdom er også uenig med dem.

Han ønsker at mastere og personer med doktorgrad i psykologi også får lov til å kalle seg psykologer.

– I Mental Helse Ungdom har vi diskutert dette, og vi har aldri forstått hvorfor man skal kjempe så hardt med å holde mastere utenfor. I Danmark og i andre land er ikke dette en stor greie

Dette ville ifølge Tollefsen bare være positivt for alle av en rekke åpenbare og mindre åpenbare årsaker.

– Jeg mener at en master i psykologi burde kunne gi rom for å gå et forenklet klinisk løp i Norge for å bli autorisert som psykolog.

– Men Norsk psykologforening mener at psykologtittelen sikrer pasientens rett til behandling av godkjent helsepersonell. Et frislipp vil ifølge foreningen medføre uklarhet og forvirring. Psykolog er en helsepersonell-tittel i Norge, og slik mener Psykologforeningen det fortsatt skal være. Hva mener du om argumentet om pasientsikkerhet?

– Tittel og autorisasjon bør høre sammen. Med andre ord bør det kunne gis en tittel som for eksempel «klinisk psykolog», som da indikerer at vedkommende er utdannet innenfor psykologiske fag (les psykolog) og har fått tillatelsen «klinisk» ved sin autorisasjon, skriver Tollefsen på e-post.

JA Leder Christine Lingjærde i Landsforeningen for Pårørende innen Psykisk helse er positiv til at også mastere i psykologi skal kunne kalle seg psykologer. Foto: LPP.no

Også Landsforeningen for Pårørende innen Psykisk helse (LPP) er med i Rådet for psykisk helse. Landsleder Christine Lingjærde er på linje med Mental Helse Ungdom i spørsmålet om psykologtittelen.

– Samfunnet trenger psykologisk kunnskap. Og det er behov for personer med psykologisk høy kompetanse både som helsepersonell og i ulike stillinger i kommunene, for eksempel. Derfor ønsker jeg at flere skal få bruke tittelen «psykolog», også mastere og personer med doktorgrad i psykologi, sier Lingjærde til Psykologtidsskriftet.

Hun understreker at det samtidig må være høye krav for å få tittelen «klinisk psykolog».

– En forutsetning for å kunne praktisere som klinisk psykolog må være autorisasjon. Da vil pasientsikkerheten være godt ivaretatt, sier LPP-landslederen.

– Altfor mange får i dag «pasienter» fordi de kaller seg «psykoterapeut»

Blogger og samfunnsdebattant Sigrun Tømmerås, kjent fra blant annet å ha vunnet pris for å fremme ytringsfriheten i psykisk helsevern, svarer til Psykologtidsskriftet at ut fra et lekmanns- og pasientperspektiv ønsker hun at «psykolog» fortsatt skal være en beskyttet tittel. Hun er redd forvirringen om hvem som er helsepersonell, ellers vil øke.

– Altfor mange får i dag «pasienter» fordi de kaller seg «psykoterapeut». Dette utelukker ikke at jeg kan se fordeler ved å følge andre land som skiller mellom «psykolog» og «klinisk psykolog», og det å vise verden at faget psykologi er mer enn å behandle psykiske lidelser, skriver hun.

Tilsynssaker

Hvor stort problem er forvirring blant pasienter om hvem som er helsepersonell?

Avdelingsdirektør Anne Myhr i Statens helsetilsyn kjenner ikke til tilsynssaker der det er snakk om psykologer «uten lovpålagt klinisk kompetanse».

– Det kommer jo av autorisasjonen etter profesjonsutdanningen som psykolog.

Myhr opplyser at Helsetilsynet har hatt noen ganske få saker, under fem, der det er noen som omtaler seg som psykolog uten å ha autorisasjon, for eksempel personer som har blitt fratatt autorisasjonen.

– Det kan være at fylkesmannen har hatt noen flere saker om tittelbruk, men det har ikke vi oversikt over.

– *Har Helsetilsynet noen gang behandlet saker om / klager på mastere i psykologi?*

– Saker vedrørende mastere i psykologi vil bli behandlet og avsluttet hos fylkesmannen og vil ikke bli sendt til oss, fordi det ikke dreier seg om helsepersonell.

Avdelingsdirektøren i Helsetilsynet ønsker ikke å kommentere at Helsedirektoratet tillater noen nye sammensatte psykologtitler, hun ønsker heller ikke å svare på om Helsetilsynet frykter at dette vil gå utover pasientsikkerheten.